

Minnesanteckningar från politikermöte 23 februari 2026

Sankt Göransgatan 82 A

Samarrangemang mellan DHR Stockholmsavdelningen, SRF Stockholms stad och Funktionsrätt Stockholms stad

Inbjudna gäster var social- och trygghetsborgarrådet Alexander Ojanne, som ersattes av borgarrådssekreterare Philip Stewén, äldre- och kulturborgarrådet Torun Boucher och ordförande i äldrenämnden i Stockholms stad och Äldrecentrum, Robert Mjörnberg. Deltog gjorde cirka 45 medlemmar från inbjudande organisationer, anställda, tolkar och ledsagare.

Kerstin Krebs, tillförordnad ordförande i Funktionsrätt Stockholms stad, inledde med att hälsa varmt välkomna. Information om kvällen, utrymningsväg och hjärtstartare med mera lämnades av intressepolitisk ombudsman Sandra Lindquist.

Kvällens gäster presenterade sig och Philip Stewén, borgarrådssekreterare, informerade om att han ersatte Alexander Ojanne som blivit sjuk.

Sandra inledde om frågor som arrangerande organisationer ville ta upp, bland annat likvärdighet och rättssäkerhet då det gäller stadens insatser. Nedan följer ett försök att sammanställa ställda frågor och svar under mötet.

Likvärdighet och rättssäkerhet

Torun Boucher, och övriga i panelen, svarade att det finns utmaningar gällande likvärdighet mellan stadsdelarna, som med stor självständighet handskas med bl a äldreomsorg och insatser enligt socialtjänstlagen med mera. Insatser fungerar inte alltid enligt riktlinjer och budgetuppdrag, och det kan vara en utmaning att det finns inarbetade arbetssätt. Borgarrådet träffar ofta företrädare för stadsdelarna och har dialog om verksamheten. Borgarråd och nämndordförande, som t ex Robert Mjörnberg, får inte detaljstyra, men har ansvar för att säkerställa likvärdighet och rättssäkerhet.

Överklaganden

Sandra lyfte frågan om överklaganden av stadens insatser, som oftast går till förvaltningsrätten och inte stadsdelarna. Förvaltningsrätten går endast på vad lagen säger, trots att till exempel socialtjänstlagen ska räknas som minimivå och stadsdelarna är i sin fulla rätt att besluta om utökade insatser. Ungefär hälften av de överklaganden som går till förvaltningsrätten vinner bifall.

Agnes, RBU pekade på vikten av att kunna överklaga till den förvaltning där man sökt man en insats. Det gäller såväl socialtjänstlag som LSS och barnkonventionen.

Alex, FSDB, framhöll att man inte ska behöva vara juridisk expert för att kunna få en insats. Det saknas tydliga riktlinjer om hur överklagan ska hanteras i staden.

Torun föreslog att man mailar direkt till henne i frågor som gäller överklagan. Gunnar, FSDB föreslog att kommunfullmäktige skulle kunna ha en social delegation att vända sig direkt till.

Ledsagning

Gunnar, FSDB, påpekade att ledsagning, inte följeslagare, ska gälla för synskadade, blinda och dövblinda.

Håkan, SRF, lyfte ”friare ledsagning” som den nya socialtjänstlagen öppnar för. Ledsagning kan vara ett instegsjobb för personer långt från arbetsmarknaden, både en arbetslivsinsats och en social insats som skulle kunna prövas i stadsdelarna. Ledsagning skulle då kunna beviljas även till de som inte fått insatsen enligt gamla SoL eller LSS.

Philip svarade att man kan titta på möjligheten.

Torun bekräftade att även synskadade som är äldre än 65 år ska ha ledsagning och inte följeslagare. Det strider mot fattade beslut att bevilja följeslagare i stället för ledsagning.

Inläsning

Gunnar, FSDB, frågade om boken ”Staden och vi” som han velat ha inläst. Han har fått veta att det saknas tillräckliga medel för inläsning. Torun svarade att kulturförvaltningen nu har mera pengar än när Gunnar hörde sig för om inläsning och att det kanske går nu. Hon tar med sig frågan.

Bostadsanpassning

Per-Gunnar, RTP-S, tog upp frågan om att få ersätta bostadsanpassningar som slutat fungera. Väntetiden är cirka 4 – 5 mån för att ens få träffa en handläggare, trots att alla läkarintyg och andra handlingar är på plats. Hur ställer man sig till likställighetsprincipen när det gäller bostadsanpassning? Hur ser man på att t ex en trasig trapphiss inte ersätts för att praxis har förändrats?

Keity, SRF, lyfte bostadsanpassning vid renovering där äldre och funktionsnedsatta ska bo, är som ett bra tillfälle att göra rätt från början. Bostadsanpassning när det inte blivit rätt innebär orimligt lång väntetid och hyresvärden kan också säga nej till de anpassningar som behövs.

Exempel på när det fungerar bra lyftes också – en snabb hjälp med att ersätta gasspis och prova ut ny elspis med vred då synen börjat svikta.

Torun beklagade att hon inte kan frågan till 100% men vet att det är ohemult långa väntetider, vilket också är det vanligaste klagomålet när det gäller bostadsanpassning.

Liljeholmsbadet

Per-Gunnar, RTP-S, berättade om hur han drivit frågan om Liljeholmsbadets överlevnad ända till EU-kommissionen. Frågan lyfts nu i EU-rätten.

Tillgänglighet för färdtjänst

Alex, FSDB, tog upp frågan om tillgänglighet för färdtjänstbilar, vilket är en kommunal fråga, även om insatsen kommer från regionen. Han skickade med förslag – sätt upp skyltar ”Gäller ej färdtjänst” där det är t ex stoppförbud, så att chauffören vet att hen inte riskerar böter om hen stannar.

Nisse, DHR, lyfte frågan om sommargåtor och bilfritt, vad gör det med parkering för människor som är beroende av bil och angöringsplatser för färdtjänst?

Torun instämde i att skyltning borde kunna bidra till att lösa problemet.

Hemtjänst

Flera menade att det saknas kunskap, insikt och erfarenhet om fysiska och psykiska funktionsnedsättningar både i hemtjänsten och äldreomsorgen i stort.

Torun instämde i att det finns stor förbättringspotential. Det är ett av de tyngsta och svåraste jobben i staden och kräver grundläggande kunskap och regelbunden förkovran. Hon anser att hemtjänsten är hennes viktigaste fråga.

Barbro, SDF, pekade på att döva behöver mer tid med utföraren, då tecknande utförare behöver släppa det de gör för att teckna. Det skapar stor stress när man har korta pass hos brukaren.

Alex, FSDB, lyfte att det finns bara en utförare med teckenspråkig personal. De har nu svårt att få det att gå ihop p g a långa restider då dövblinda bor utspridda över hela kommunen. De har inte ersättning för restid.

Torun berättade att äldreomsorgsbehov hos döva utreds. Det är en viktig fråga som hon jobbade med även i tidigare majoritet i staden. Ersättning för restid utgår inte, men man skulle kunna titta på vissa undantag. Hon berättade också att daglig verksamhet för pensionärer ska testas i Enskede-Årsta-Vantör, en insats som majoriteten är stolt över.

Philip svarade när det gäller dövkompetens i äldreomsorgen att den behöver utvecklas, även när det gäller boenden, men att det finns goda exempel.

Karin, DHR, med flera, frågade om vem som avgör hur lång tid som behövs hos hemtjänstens brukare – t ex hur lång tid en dusch får ta? Kan man ta del av riktlinjerna? Funktionshindersrörelsen skulle kunna hjälpa till med att göra dem bättre.

Flera frågor ställdes om hur många olika hemtjänstare som besöker en brukare, vad som kan anses rimligt, och om vilka krav som ställs vid upphandling t ex på heltidsanställd personal?

Torun svarade att biståndshandläggarna bedömer tidsåtgång, men vissa riktlinjer finns som gäller hela staden. Riktlinjerna ska vara ett golv, och inte en regel, men tillämpningen fungerar inte alltid. Hon berättade också att stadsdelarna har indikatorer för att mäta kontinuitet när det gäller t ex vilka som kommer, för att man inte ständigt ska byta personal. Arbete pågår för att kunna frikoppla larm från hemtjänstpersonal som är hos brukare. Målsättningen är att skapa en särskild grupp som går ut på larm.

Robert svarade att det är viktigt med heltidsanställd personal i hemtjänsten. Att det är så många vikarier med olika tjänstgöringsgrad bidrar till att det blir dålig kontinuitet för brukarna.

Kvällen avslutades med att Kerstin Krebs tackade alla närvarande för kvällens livliga diskussioner och många kloka inlägg i viktiga frågor. Hon riktade ett särskilt tack till kvällens inbjudna gäster och för de svar de givit på deltagarnas frågor.

Vid tangenterna Kerstin Krebs